

TERMIKA

# VELIKA TOVARNA NA TRATI V Š. LOKI

Odpri so drugo linijo za proizvodnjo kamene volne

Temeljna organizacija združenega dela Termika — proizvodnja iz Skofje Loke je 8. januarja svečano odpri novo linijo za proizvodnjo kamene volne na Trati pri Skofji Loki.

Otvoritev novega objekta je bila na dan občinskega praznika Skofje Loke, obenem pa sovpada s praznovanjem 20-letnice Termike.

Termika je v teh dvajsetih letih naredila ogromen napredek, saj se je razvila iz na pol obrtnega podjetja z 29 zaposlenimi v veliko indu-

strijsko-montažno podjetje, ki danes zaposluje že več kot 1500 delavcev.

Proizvodna linija II je sodobnejša izvedenka že obstoječe, ki je bila zgrajena leta 1969. Obe liniji je dobavila švedska firma Jungers iz Göteborga, ki je specializirani proizvajalec takšnih naprav, saj je v raznih državah Evrope in Aziji deluje že 25 podobnih naprav. Nova linija bo imela kapaciteto 15.000 ton kamene volne letno, z vsemi spremnimi napravami pa je nameščena v dvoranah z

velikostjo 1500 kvadratnih metrov. Razkladalna naprava bo odpravila najtežje delo pri razkladanju preko 100.000 ton osnovnih surovin diabaza, dolomita in koksa.

Tako bo novi obrat sodil med najsodobnejše po tehnologiji na svojem področju.

Prav tako je potrebno poudariti velik odstotek udeležbe domačih strokovnjakov, ki so sodelovali z Jungersovimi pri reševanju različnih tehnoloških problemov in izboljšav. Znatno je tudi delež domače industrije, ki je prispevala približno eno petino celotnih naprav.

Celotna investicija je stala brez obratnih sredstev 113 milijonov dinarjev, od katerih je 48 milijonov prispevala podružnica ljubljanske banke, ostalo pa so inozemni krediti švedske Investeringbank iz Stockholma in lastna sredstva. Celotno devizno odplačilo Termika pokriva z obstoječim in povečanim izvozom.

Sama izgradnja je potekala zelo hitro, saj je bila opravljena v 15 mesecih, kar je lep dosežek graditeljev in inženirina.

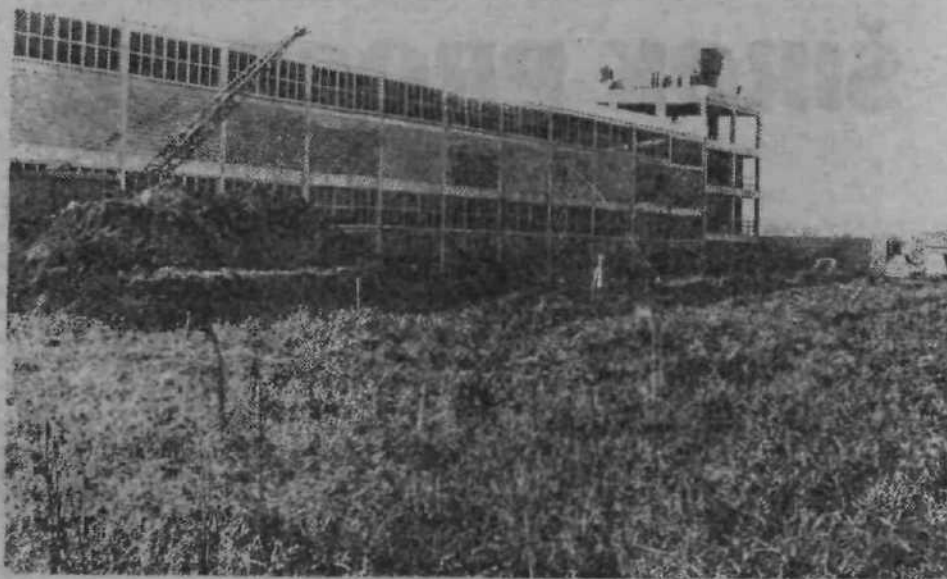
Pomemben dosežek predstavljajo tudi ukrepi za zaščito okolja, v kar je bilo vloženo okoli 15 milijonov dinarjev.

Celotni TOZD bo z novo linijo povečal proizvodnjo za 50 odstotkov, ob tem pa se bo število zaposlenih povečalo le za 10 odstotkov, kar znaša okoli 30 delavcev, predvsem kvalificiranih.

Nova linija ima tudi znaten družbeno-ekonomski pomen, ki ga bo izpolnila z boljšo oskrbo jugoslovanskega tržišča s termoizolacijskim materialom. S svojimi izjemnimi tehničnimi lastnostmi, kot so obstojnost do 950°C, negotovost, odpornost na kemične in biološke vplive, je postala kamena volna nepogrešljiv material pri izolaciji na področju zaščite temperature in zmanjšanja hrupa.

Dobra izolacija stanovanj omogoča zmanjšanje porabe energije za približno 40%. Ob podražitvah virov ogrevanja so takšni prihranki dragoceni, saj celotni prihranek ob letni izolaciji 35 do 40.000 stanovanj in drugih objektov predstavlja prihranek energije, ki ga daje srednje velika termoelektrarna.

B. REPE



Termika Skofja Loka — Linija II med gradnjo

INDUSTRIJSKI BIRO

## NOVI POSLOVNI PROSTORI

Industrijski biro deluje že od ustanovitve v lesenih provizorijah na Parmovi ulici. Prostori so neustrejni, saj so premajhni, poleg tega pa porazdeljeni v tri poslopja. Vse to slabo vpliva na povezavo in organiziranost ter ne daje pogojev za večjo produktivnost.

Da bi zagotovili nadaljnji razvoj delovne organizacije, so se v Industrijskem biroju odločili za gradnjo novih poslovnih prostorov. Že leta 1974 je delavski svet ozd imenoval gradbeni odbor, ki je moral najprej poiskati ustrezno lokacijo za novogradnjo. Ko so preučili vse možnosti, so ugotovili, da bi bila mogoča najhitrejša realizacija v soseski BS 101/2, za katero so izdelali tudi različne idejne rešitve. Izbrali so varianto, ki jim zagotavlja približno 3672 kvadratnih metrov koristne površine s kletjo in zakloniščem vred, tako da bo prišlo na zaposlenega 18,36 kvadratnih metrov. S Kreditno banko Koper so sklenili pogodbo o najetju kredita in dobili garancijo za 29.602.447 dinarjev. Vzporedno je potekalo tudi projektiranje in priprava za sklenitev pogodbe z izvajalcem del.

Gradili bodo v dveh etapah: do marca 1978 nameravajo zaključiti z gradnjo objekta B, objekt A pa bo dokončan nekaj mesecev kasneje.

Nova stavba bo za industrijski biro velika pridobitev, saj bo omogočala hitrejši razvoj vseh faktorjev.

Se važnejše pa je, da bodo dobrem počutju vseh članov boljši delovni pogoji prispevali k večji produktivnosti in delovnega kolektiva.

DUSAN RENCELJ

Letošnjo Kraigherjevo nagrado je med drugimi dobil tudi Janez Perovšek, ki je bil 11 let glavni direktor Ljubljanskih mlekarn. Julija lani je odšel v pokoj. Ljubljanske mlekarnice so se otepale s hudimi problemi neukvidnosti in slabega poslovanja, ki pa se je v letih 1965-76 močno izboljšalo. Zasluga Janeza Perovškega je, da je poslovanje te delovne organizacije sanirano, precejšnje zasluge pa ima tudi pri združevanju mlekarn. V času, ko je bil direktor, so se združile novosadske mlekarnice, mlekarni Smar-

## KRAIGHERJEVA NAGRADA ZA JANEZA PEROVŠKA

je pri Jelšah in Kočevje ter seveda Ljubljanske mlekarnice. V Zemumu so ustanovili novo mlekarno, v Zgornji Savinjski dolini pa veliko zbiralnico mleka.

V tem obdobju so posodobili proizvodnjo, pričeli s proizvodnjo novih mlečnih proizvodov, povečali pa tudi dnevni odkup mleka od 50.000 na 350.000 litrov.

Nagrajenec je s svojim razvojnim konceptom prispeval k združevanju in sodelovanju obratov v Sloveniji in drugih republikah, kar je prispevalo k večji blagovnosti v mlečni proizvodnji. Posledica tega je pospeševanje pomembnih procesov preoblikovanja naravnega v blagovno gospodarstvo agrarnega sektorja.

S. F.



### ELEKTROTEHNA

Odkupili so bivšo kurilnico v Savskem naselju. Stavbo, ki že nekaj časa ni bila v ponos naselju, bodo preuredili v servis za popravila električnih aparatov in visoke elektronike. V zgradbi bo dobil prostore tudi šolski center za izpopolnjevanje kadrov.

### CESTNO PODJETJE

»Kljub izredno slabemu vremenu nam ne bo zmanjkalo soli,« pravijo pri Cestnem podjetju. V zadnjem času so uspeli skleniti pogodbo za dobavo dodatnih 1200 ton soli, tako da jo bodo v letošnji zimi porabili 2500 ton. Tako velika količina pa nas ne sme začuditi, saj Cestno podjetje Ljubljana skrbi kar za 900 kilometrov cest.

### MLADINSKA KNJIGA

Mladinska knjiga je izdala vrsto novih knjižnih zbir. Zanimive so predvsem: leposlovna zbirka Beseda jugoslovanskih avtorjev, trilogija pisateljice Mimi Malenšek Sonce je obstalo in zbirka Navzkrižja druge svetovne vojne. Marsikdo pa bo rad sezgal tudi po poljudno napisani zbirki Muzeji sveta.

### AMZS

V lanskem letu so opravili 30.000 tehničnih pregledov osebnih avtomobilov. V zadnjem času pa se je povečalo število strank, ki žele imeti montirane varnostne pasove. Te lahko nabavijo kar v njihovi prodajalni. Zanimivo je tudi, da služba Pomoč — informacije dobi 20 do 22 klicev dnevno, vlečna služba pa opravi 16 vlek. Vzrok okvar je predvsem hladno in vlažno vreme.

### TERMIKA

Montažni enoti Beograd in Sarajevo sta opravili razna termoakustična izolatorska dela pri gradnji našega največjega turističnega naselja Babin Kuk pri Dubrovniku. Za kakovostno in v roku opravljeno delo so dobili javno priznanje na seji občinske skupščine Dubrovnik.

## DRUŠTVO SAMOSTOJNIH OBRATNIKOV OBČINE BEŽIGRAD

### USPEŠNO ZDRUŽEVANJE

Iniciativni odbor za ustanovitev Društva samostojnih obrtnikov občine Bežigrad, ki se je zbral na pobudo Zveze združenj samostojnih obrtnikov SRS, je bil dejanski začetek enotnega nastopanja privatnega sektorja. Razlogi za ustanovitev tega društva so bili vsekakor prepričljivi, narekoval pa jih je sam družbeni razvoj na eni strani, na drugi pa nepremostljive zahteve po prilaganju obrtniških storitev in dejavnosti sodobnosti.

Prvi koraki tega društva nikakor niso bili odločni, kajti pobuda o združevanju se je morala najprej vsidрати v mnenja tistih, ki jim tako združevanje najbolj koristi —

obrnikom samim. Iniciativni odbor je tu opravil pionirsko delo glede na relativno skromne možnosti informiranja in propagiranja. Brez obsežne pomoči občine verjetno ne bi zmogli vsega. Delo je steklo, tako da so v dobri polovici leta — od ustanovitve maja lani — uspeli podvojiti članstvo od prvotnih 81 na sedanjih 165. Podatek sam po sebi pove precej, vseeno pa izgubi težo, če ga primerjamo s številom vseh obrtnikov v bežigradski občini, ki jih je približno 539.

Upisanje obrtništva je aktualen pojav, s katerim se otepajo slovenske občine. Iz tega procesa bežigradska občina vsekakor ni izvzeta, saj se

je število samostojnih obrtnikov v zadnjem desetletju skrajno skoraj za polovico — od nekdanjih 900 na sedanjih 539. Leti zaposlujejo 474 delavcev, v povprečju torej ni tujec, na obratovalnico. Tudi starostna struktura samostojnih obrtnikov je zgovoren pokazatelj dejstva, da bo družba kmalu ostala brez zadostnih obrtniških zmogljivosti. Povprečna starost obrtnikov je namreč okroglih 50 let.

Kje naj poiščemo vzroke za tako stanje? Naštevaje vseh bi bilo nedvomno pre dolgo, zato je nekaj bistvenih: zlati čas obrti z neomejenimi možnostmi dela in bogatenja so minili, in sicer v

tolikšni meri, da obrtniški poklici danes sploh ne privlačijo več. Intenzivnost in angažiranost dela samostojnega obrtnika je velika.

Obrtnik, ki bi se zadovoljil z osmimi urami dela, ki bi imel delovni čas omejen na delovne in proste dneve, ni realna podoba upravitelja. Dobrišen del krivde, da se obrtništvo po obsegu ne prilagaja družbenemu razvoju, je v tem, da se kaže premalo razumevanja za vzpodbujanje mlajših. Dajanje, ki jih družba zahteva od začelnika, so vsekakor prehudede. In nenazadnje, obrt zahteva čelga, upornega, odločnega in strokovno dobro usposobljenega, — samostojnega človeka. To seveda še ne pomeni, da družbeni sektor tega ne potrebuje, vendar pa zasebni to absolutizira.

Problemi, ki zadevajo obrtništvo, so torej pestri in obsežni, hkrati pa so tudi raz-

laga za ustanovitev Društva. V kratkem polju nam obstoječe dosegli odobritev premoštvanih kreditov do višine 200.000 din za dobo enega leta. S tem še niso zadovoljni, kajti eno leto je zlasti za začetek, prekratka doba. V dogovoru z bankami pa dobijo tudi investicijske kredite s participacijo 30%. Zahteve so bile nedvomno utemeljene, saj so svojim članom razdelili že preko 4 milijone kreditov. Zal pa to še vedno ne zadošča, saj prijav za nove obrti ni!

Za prihodnost so izdelali več načrtov, s katerimi bodo upravičili svoj obstoj ter poiskali in pokazali svoje mesto v družbi, saj se zavedajo, da jim je pot odprta le, če bodo delovali organizirano, in če svojega obstoja ne bodo prepustili naključju. Njihova želja, da se v čimvečji meri vključijo v družbo in njena prizadevanja za hitrejši in

intenzivnejši razvoj, dobiva s združevanjem realnejše okvire.

Lani so ob potresu v Posočju organizirali nakup EMV prikolice, udeležili pa so se tudi gradbenih del z lastnimi stroji. Skupno so prispevali 54.000 din pomoči. Nekoliko manj uspešni so bili pri vpisovanju posojila za ceste, saj ga je vpisalo 211 obrtnikov, torej slaba polovica. Skupno so vpisali 847.000 din.

Letos nameravajo organizirati seminar za delavce, zaposlene pri obrtniških gostinjskih strokah, seminar na področje varnosti pri delu in tečaj, ki bo seznanil obrtnike in pri njih zaposlene delavce z dognanji delovne in industrijske psihologije. Skupina delegatov bo sodelovala pri organizaciji športnih iger, ki bodo letos v Ljubljani.

STANE FLEISCHMAN